

Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX.

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ
Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-686/2022-4
Датум: 8. новембар 2022. године

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка б) Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-686/2022-1, коју је дана 11. октобра 2022. године поднело привредно друштво Comtrade System Integration d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Савски насип бр. 7, Београд, Република Србија, преко пуномоћника адвоката Александре Стојић, из адвокатске канцеларије Дражић, Беатовић & Стојић, Краља Милана 29, Београд, дана 8. новембра 2022. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва Comtrade System Integration d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Савски насип бр. 7, Београд, Република Србија, матични број 17335847, над привредним друштвом Cognitive d.o.o. Beograd-Noví Beograd, са седиштем на адреси Булевар Михаила Пупина бр. 107, Нови Београд, Република Србија, матични број 21456969, куповином удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, друштво Comtrade System Integration d.o.o. Beograd, уплатио дана 12. октобра 2022. године износ од XXX на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што одговара прописаном износу за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво Comtrade System Integration d.o.o. Beograd, са седиштем на адреси Савски насип бр. 7, Београд, Република Србија, матични број 17335847 (у даљем тексту: Comtrade System Integration или подносилац пријаве), поднело је дана 11. октобра 2022. године, преко пуномоћника адвоката, пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-686/2022-1. Подносилац пријаве је предложио да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одобри концентрацију учесника на тржишту у скраћеном поступку.

Након што је извршен увид у достављену документацију и на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, Комисија је утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, даље у тексту: Закон) и са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16). У

списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона, подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Комисија ће о овом захтеву одлучити посебним закључком о заштити података.

Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве Comtrade System Integration је друштво које послује у оквиру Comtrade групе друштава (у даљем тексту: Comtrade група). Претежна делатност подносиоца пријаве је рачунарско програмирање. У оквиру своје делатности подносилац пријаве се бави инсталацијама и подршком у вези са хардвером и софтверима, интеграцијама система, *outsource* услугама, развојем корисничких апликација, едукацијама и ИТ консталингом.

Повезана друштва са подносиоцем пријаве која послују на тржишту Републике Србије су следећа:

- 1) Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, матични број 17172140, чија је делатност производња рачунара и периферне опреме. Ово привредно друштво се бави продајом ИТ опреме, лиценци, мобилних телефона, беле технике и кућних апарата (нема малопродају);
- 2) Comtrade Solutions Engineering d.o.o. Beograd, матични број 20904984, чија је делатност рачунарско програмирање. Ово привредно друштво највећим делом остварује приходе као подизвођач ИТ услуга повезаним лицима Comtrade 360 d.o.o. Ljubljana и Comtrade d.o.o. Ljubljana на пројектима које та правна лица даље фактурише купцима који не послују на територији Републике Србије, док се остатак прихода остварује од пружања услуга одржавања ЕРП-а, апликација у вези са ЕРП-ом и услуга подршке ИТ инфраструктуре повезаним лицима из Comtrade групе;
- 3) СТ Management & consulting services d.o.o. Beograd, матични број 20489472, чија је делатност саветодавне активности у вези с пословањем и осталим управљањем. Ово привредно друштво се бави менаџмент услугама у вези са пословањем и осталим управљањем које се пружају повезаним правним лицима у оквиру Comtrade групе;
- 4) Comtrade Real Estate d.o.o. Beograd, матични број 21299596, чија је делатност „делатност приватног обезбеђења“. Ово привредно друштво се бави изнајмљивањем пословног простора и пружа пратеће услуге у вези са изнајмљивањем простора;
- 5) Comtrade Gaming d.o.o. Beograd, матични број 21637076, чија је делатност рачунарско програмирање. Ово привредно друштво остварује приходе као подизвођач ИТ услуга повезаном лицу Comtrade d.o.o. Ljubljana на пројектима које Comtrade d.o.o. Ljubljana даље фактурише купцима који не послују на територији Републике Србије;
- 6) Code Academy d.o.o. Beograd, матични број 21300691, чија је делатност „остало образовање“. Ово привредно друштво се бави организовањем разних курсева из области информационих технологија за физичка лица (неформално образовање);
- 7) eKlinika Solutions d.o.o. Beograd, матични број 21086061, чија је делатност трговина на велико фармацеутским производима. Ово привредно друштво се бави увозом и дистрибуцијом дигиталних медицинских уређаја нове генерације,

- промоцијом здравља и превенцијом кроз медицински информативни веб портал eklinika.rs;
- 8) СТ FB d.o.o. Beograd, матични број 21436461, чија је делатност ресторана и покретних угоститељских објеката. Ово привредно друштво се бави продајом хране и пића;
 - 9) Green Energy 360 d.o.o. Beograd, матични број 21699250, чија је делатност трговина на велико осталим машинама и опремом. Ово привредно друштво се бави увозом и дистрибуцијом компоненти за средње и велике соларне системе; израдом соларних система за потребе трећих лица по систему „кључ у руке“; пружа различите услуге везане за соларне системе (израда идејних решења, пројектовање, прибављање дозвола, извођење и консалтинг, одржавање);
 - 10) Internet Shop d.o.o. Beograd, матични број 21585955, чија је делатност трговина на мало посредством поште или преко интернета. Ово привредно друштво још увек није започело обављање делатности (није активан правни субјект);
 - 11) Skylight Estate d.o.o. Beograd, матични број 21684562, чија је делатност изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима. Ово привредно друштво још увек није започело обављање делатности, а планирано је да се друштво бави изнајмљивањем пословног простора;
 - 12) Jet Air d.o.o. Beograd, матични број 21515892, чија је делатност ваздушни превоз путника. Ово привредно друштво се бави издавањем авиона/ваздухоплова у власништву друштва у закуп (авион/ваздухоплов се користи за авио-такси саобраћај);
 - 13) AerVeo d.o.o. Beograd, матични број 21754510, чија је делатност ваздушни превоз путника. Ово привредно друштво се бави издавањем авиона/ваздухоплова у власништву друштва у закуп (авион/ваздухоплов се користи за авио-такси саобраћај);
 - 14) Висока школа струковних студија за информационе технологије, матични број 17670778, чија је делатност „високо образовање“. Ово правно лице је високошколска образовна установа која се бави образовањем у области информационих технологија;
 - 15) Средња школа за информационе технологије, матични број 17805037, чија је делатност „средње стручно образовање“. Ово правно лице је средњошколска образовна установа у чијем су фокусу информационе технологије;
 - 16) Факултет савремених уметности, матични број 17146173, чија је делатност „високо образовање“. Ово правно лице је високошколска установа – факултет сценских и примењених уметности;
 - 17) Can Advertising d.o.o. Beograd, матични број 17347586, чија је делатност „делатност рекламних агенција“. Ово привредно друштво се бави пружањем широког спектра услуга у области маркетинга;
 - 18) Tesla Electronics d.o.o. Beograd, матични број 21438383, чија је делатност „лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права“. Ово привредно друштво још увек суштински не обавља делатност.

Подносилац пријаве остварује приходе од пружања ИТ услуга на тржишту Републике Србије, и то прецизније одређено само на сегменту тог тржишта, тржишту ИТ услуга системске интеграције. Са друге стране, пружањем ИТ услуга се баве још два друштва која послују у оквиру Comtrade групе и која су повезана са подносиоцем пријаве, и то Comtrade Solutions Engineering d.o.o. Beograd и Comtrade Gaming d.o.o. Beograd.

Додатно, у пријави се наводи да наведена правна лица, Comtrade Solutions Engineering d.o.o. Beograd и Comtrade Gaming d.o.o. Beograd, било непосредно или посредно, не остварују приходе од пружања ИТ услуга трећим лицима на тржишту Републике Србије (осим занемарљивог прихода од извршења раније преузетих обавеза од стране Comtrade групе), будући да та правна лица ИТ услуге пружају за потребе клијената својих повезаних правних лица (Comtrade 360 d.o.o. Ljubljana и Comtrade d.o.o. Ljubljana), који не послују на тржишту Републике Србије.

Сва друштва која припадају Comtrade групи друштава се, у смислу члана 5. Закона, сматрају једним учесником на тржишту.

Предметном трансакцијом је обухваћено привредно друштво Cognitive d.o.o. Beograd-Novi Beograd, са седиштем на адреси Булевар Михаила Пупина бр. 107, Нови Београд, Република Србија, матични број 21456969 (у даљем тексту: Cognitive или Циљно друштво). Регистрована делатност Циљног друштва је рачунарско програмирање, а Циљно друштво се у оквиру свог пословања бави инсталацијама и подршком у вези хардвера и софтвера, интеграцијама система, развојем корисничких апликација, едукацијама и ИТ консалтингом.

Циљно друштво је присутно на тржишту ИТ услуга, конкретније на тржишту ИТ услуга системске интеграције (које представља један сегмент тржишта ИТ услуга), јер у суштини остварује приходе од пословања на наведеном тржишту. Циљно друштво је у власништву физичког лица, Бобана Мотике, који поседује 100% удела у Циљном друштву.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Предложена трансакција ће довести до промене контроле над Циљним друштвом, тако што ће физичко лице, Бобан Мотика, пренети подносиоцу пријаве 100% удела у том друштву. На тај начин, подносилац пријаве ће стећи појединачну непосредну контролу над Циљним друштвом.

У циљу спровођења намераване концентрације, подносилац пријаве и власник Циљног друштва су 6. октобра 2022. године закључили Меморандум о разумевању (који је достављен као акт о концентрацији) којим су постигли договор о битним елементима преноса 100% удела у Циљном друштву, а након коначног усаглашавања трансакционих докумената и испуњења претходних услова који буду предвиђени коначним трансакционим документима, подносилац пријаве ће стећи непосредно 100% удела у Циљном друштву.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона. Учесници у концентрацији имају обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. Закона, што је утврђено увидом у њихове податке о приходима и у достављене финансијске извештаје. Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима учесника у концентрацији остварених у свету и у Републици Србији, проистиче да су ови приходи виши од прописаних износа остварених укупних годишњих прихода из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији. Пријава је поднета у складу са чл. 63. ст. 2. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште производа одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Циљно друштво послује на ИТ тржишту, које се у складу са претходном праксом Комисије, састоји од три сегмента: а) тржиште ИТ опреме (хардвер); б) тржиште ИТ софтвера; и в) тржиште ИТ услуга.

ИТ услуге обухватају читав спектар услуга према чијој функционалности се ИТ услуге могу даље сегментирати на 1) хардверску подршку и инсталације; 2) софтверска подршка и инсталације; 3) ИТ обука и образовање; 4) мрежни консалтинг и интеграција; 5) системска интеграција; 6) *outsorsing*; 7) апликативни консалтинг и кастомизација (прилагођавање системског софтвера потребама корисника); 8) развој апликација према захтеву корисника; и 9) ИТ саветовање и планирање.

Систем интегратори, као друштва која пружају ИТ услугу системске интеграције, су правна лица која планирају и дизајнирају компјутерске системе за крајње кориснике који су искључиво правна лица. Ти компјутерски системи се састоје из хардвера, софтвера и комуникационих технологија. Систем интеграција подразумева повезивање различитих хардверских компоненти (рачунари, сервери итд) и софтверских апликација у једну функционалну информатичку целину. То може, у зависности од конкретног клијента, укључивати дефинисање потреба крајњег корисника, испоруку хардвера, софтверских лиценци, ИТ услуга везано за повезивање хардвера у софтвера у јединствени систем уз прилагођавање софтвера потребама конкретног корисника, као и обуку запослених корисника за употребу система.

Дакле, ситем интегратори су правна лица која планирају и дизајнирају компјутерске системе, која интегришу хардвер, софтвер и комуникационе технологије, а њихове услуге могу обухватити и одговарајућу обуку корисника.

Како се наводи у пријави, строго формално посматрано, приходи систем интегратора обухватају пословне приходе који се остварују од продаје ИТ услуга, продаје пакетних софтвера и продаје ИТ опреме. Међутим, продаја ИТ опреме и продаја пакетног софтвера које врше систем интегратори су у функцији извршења ИТ услуга ситемске интеграције. Дакле, продаја ИТ опреме и продаја пакетног софтвера представља само пратећи и споредни промет који је неопходан и нужан за извршење ИТ услуге системске интеграције. Из тог разлога, према наводима у пријави, продаја ИТ опреме и пакетног софтвера у оквиру пружања ИТ услуге системске интеграције се не могу посматрати одвојено јер се та продаја врши у оквиру пакета услуге.

Полазећи од стварне делатности Циљног друштва, подносилац пријаве је предложио да се релевантно тржиште производа у предметној трансакцији дефинише као тржиште ИТ услуга системске интеграције. Комисија је овај предлог прихватила и релевантно

тржиште производа, у конкретном случају, одредила као тржиште пружања ИТ услуга системске интеграције.

У складу са чланом 6. став 3. у вези са чланом 2. Закона, за потребе оцене предметне концентрације, Комисија је релевантно географско тржиште у складу са својом надлежношћу дефинисала као територију Републике Србије.

Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је на основу података које јој је доставио подносилац пријаве, оценила да концентрација неће нарушити конкуренцију на релевантном тржишту, имајући у виду да ће реализацијом предметне трансакције доћи до минималног хоризонталног преклапања у пословању учесника у концентрацији.

Према подацима којима располажу учесници у концентрацији, на тржишту ИТ услуга је у 2021. години пословало укупно 769 правних лица, а систем интегратори представљају окосницу свих ИТ услужних предузећа, са надполовичним учешћем по свим посматраним пословним показатељима. Систем интегратори су правна лица која планирају и дизајнирају компјутерске системе, која интегришу хардвер, софтвер и комуникационе технологије, а њихове услуге могу обухватити и одговарајућу обуку корисника. У 2021. години идентификовано је укупно 41 правно лице чија је основна делатност систем интеграција од којих се 15 може класификовани као велики, 16 је класификовано као мањи интегратори, а преосталих 10 као „solution“ партнери за хоризонтална и верикална тржишта.

На основу података о укупним пословним приходима које су остварила правна лица и привредна друштва која се баве пословима системске интеграције, укупна величина тржишта ИТ услуга системске интеграције у 2021. години је износила око [...].

Како наводи подносилац пријаве, на тржишту ИТ услуга системске интеграције у Републици Србији послује велики број правних лица која пружају те услуге од којих је најзначајнијих и највећих 15 систем интегратора (правних лица која пружају ИТ услуге системске интеграције) осварило пословни приход који представља [...] укупног пословног прихода који су остварили сви систем интегратори, док су сва остала правна лица која послују на том тржишту остварила преосталих [...].

Како је претходно указано, од свих правних лица која послују у оквиру Comtrade групе и која су повезана са подносиоцем пријаве, само се подносилац пријаве бави пружањем ИТ услуга системске интеграције на тржишту Републике Србије. Из свега наведеног се закључује да, посматрано према оствареном пословном приходу у 2021. години, тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту ИТ услуга системске интеграције износи око /10-20/%, а тржишни удео Циљног друштва на истом тржишту износи максимално око /0-5/%, према проценама датим у пријави. Највећи конкуренти на тржишту ИТ услуга системске интеграције су Asseco (/5-10/%), MDS (/5-10/%), Informatika (/5-10/%), Aigo BS (/5-10/%), Telegroup (/5-10/%), Roaming networks (/5-10/%), и Saga (/5-10/%).

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија је закључила да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.